

بیم مشغول کارند

سه در آمریکای لاتین و رویارویی با ونزوئلا استفاده می‌کند

در وضعیت جنگی با آمریکا قرار گرفته و علناً جان آمریکایی‌هایی که در پاناما زندگی می‌کنند را تهدید می‌کند. این همان طعنه‌ای بود که آمریکایی‌ها به آن نیاز داشتند. کمی پس از نیمه‌شب سربازان آمریکایی اهدافی را هم‌زمان در سراسر پاناما مورد هدف قرار دادند. شکست ارتش پاناما خیلی سریع اتفاق افتاد و آمریکایی‌ها خیلی سریع به‌دنبال نوریگا گشتند. یک میلیون دلار پاداش برای دستگیری او تعیین شد. در واقع بزرگ‌ترین ارتش جهان به‌دنبال مرد صورت آناناسی می‌گشت. در نهایت نوریگا در سفارت واتیکان پناهنده شد. آمریکایی‌ها که نمی‌توانستند وارد این سفارت‌خانه شوند نوریگا را تشویق کردند از آن خارج شود. سربازان آمریکایی بلندگوهایی را در اطراف سفارت‌خانه کار گذاشتند و موسیقی راک با صدای بلند پخش می‌کردند تا افراد داخل سفارت را آزار دهند. این بلندگوها به شبکه رادیویی اس‌سی‌ان در آمریکا متصل بودند. به‌مدت سه روز مجری‌های برنامه‌های این شبکه رادیویی از مردم می‌خواستند تا تماس بگیرند و بگویند چه ترانه در خواستی برای نوریگا دارند. این اقدام مقامات واتیکان را خشمگین کرد و آن را آزار وادیت آمریکایی خواند. در نهایت این بلندگوها جمع شدند و آمریکا تلاش کرد از طریق دیپلماسی نوریگا را تحویل بگیرد. در نهایت ۱۰ روز پس از ورود نوریگا به سفارت واتیکان، به مقامات آمریکایی تحویل داده شد. نوریگا تا زمان مرگش در سال ۲۰۱۷ در زندان‌های کشورهای مختلف زندگی کرد.

از آن زمان پاناما به یکی از دموکراسی‌های موفق در آمریکای لاتین تبدیل شد، حق حاکمیت کامل بر کانال پاناما را به‌دست آورد. این یکی از معدود نمونه‌هایی است که آمریکا توانست در عملیاتی موفقیت‌آمیز یک دیکتاتور را برکنار کند و یک کشور دموکراتیک را ایجاد کند.

حالا هم به‌نظر می‌رسد آمریکا برنامه مشابهی برای ونزوئلا دارد.

نیکولاس مادورو در آمریکا به قاچاق مواد مخدر متهم است و دولت

کنونی همان زبان دولت بوش پدر را به کار گرفته است. بین نوریگا و

مادورو شباهت‌ها و تفاوت‌هایی وجود دارد. نوریگا پس از مرگ عمر

دوربخوس، شخصیت انقلابی کاربزماتیک روی کار آمد، مادورو

نیز پس از مرگ هوگو چاوز، مادورو هم همانند چاوز طرفدار آمریکا

نیست. در ابتدا آمریکا دولت مادورو را با وضع تحریم‌های اقتصادی

تحت فشار قرار داد. بسیاری از رهبران غربی از جمله آمریکا و

انگلستان انتخابات سال ۲۰۱۸ را فاقد مشروعیت می‌دانند. پس

از اعتراضات مردمی به نتیجه انتخابات، خوان گویاویو، سخنگوی

پارلمان ونزوئلا انتخابات را نامشروع دانست و خود را به‌عنوان

رئیس‌جمهور واقعی اعلام کرد. آمریکا و متحدانش گویاویورا به‌عنوان

رئیس‌جمهور اصلی ونزوئلا به رسمیت شناختند. دولت ترامپ حتی

وقتی درباره مادورو صحبت می‌کرد از افعال گذشته به کار می‌برد.

گویاویو در نهایت مجبور شد از ونزوئلا به فلوریدا فرار کند.

ویلیام بار، دادستان کل آمریکا (که دور اول در دولت جورج بوش

پدر از سال ۱۹۹۱ تا ۱۹۹۳ و دور دوم در دولت اول ترامپ از سال ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۰ خدمت کرد) در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه آمریکا چگونه می‌تواند رهبر یک کشور خارجی را متهم کند، گفت: «اول از همه بگویم که ما مادورو را به‌عنوان رئیس‌جمهور ونزوئلا به رسمیت نمی‌شناسیم. بدیهی است که ما نوریگا را تحت شرایط مشابهی متهم کردیم. ما نوریگا را به‌عنوان رئیس‌جمهور پاناما به رسمیت نمی‌شناختیم.»

با این حال آمریکا هیچ پایگاهی در نزدیکی محل سکونت مادورو ندارد. جمعیت ونزوئلا شش برابر جمعیت پاناما است و ارتش این کشور به‌طور قابل‌توجهی قدرتمندتر، ونزوئلا زیردریایی و جنگنده دارد که از آنها برای ایجاد اختلال برای کشتی‌های آمریکایی در دریای کارائیب استفاده می‌کند. محبوبیت مادورو از نوریگا بسیار بیشتر است و او به‌معنای واقعی کلمه یک قاچاقچی نیست.

▼ کوبیدن بر طبل جنگ

صدای طبل‌ها بلند و بلندتر می‌شوند. چهارشنبه گذشته دونالد

ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا تایید کرد که او اجازه عملیات سری

سازمان سبا (سازمان اطلاعات مرکزی) آمریکا در ونزوئلا را داده

است و احتمال حمله به خاک این کشور را نیز در نظر می‌گیرد.

این اظهارات پس از کشتارهای فراقانونی دولت ترامپ در دریاست.

حملاتی بی‌سابقه که کارشناسان سازمان ملل آن را غیرقانونی

می‌دانند. آمریکا هم اکنون نیروهای خود را به این منطقه اعزام

کرده و هم اکنون حدوداً ۶هزار و پانصد نیرو مستقر شده‌اند. پس از

اظهارات ترامپ، نیکولاس مادورو، رهبر ونزوئلا گفت: «نه به جنگ

در کارائیب... نه به تغییر رژیم... نه به کودتای برنامه‌ریزی شده سبا».

اما شاید بتوان گفت همانند نوریگا، مادورو هم گرفتار طعنه

آمریکا بشود و او هم اکنون برنامه آموزش نظامی سراسری را

راه اندازی کرده است.

به‌گفته روزنامه گاردین، ادعای مکرر رئیس‌جمهور آمریکا مبنی

بر اینکه هر کدام از حملات به قایق‌ها جان ۲۵هزار آمریکایی را

نجات می‌دهد، مضحک‌تر از همیشه به‌نظر می‌رسند. فنتانول،

ماده مخدری که سال گذشته جان ۴۸هزار نفر را در آمریکا گرفت از

ونزوئلا نبود؛ اکثر آن از مکزیک وارد آمریکا شده بود. اما رژیم مادورو

به‌طور فزاینده‌ای منزوی شده است. ایالات متحده مافیای «ترن

د آراگو» را یک سازمان تروریستی می‌داند که به آمریکا هجوم آورده

و ادعا می‌کند که مادورو شخصاً مسئول این گروه است. او از این

ژست استفاده می‌کند تا اخراج مهاجران ونزوئلایی را توجیه کند و

بدون هیچ شواهدی جار بزند که ترامپ میزان جنایات خشونت‌آمیز

در شهرهای آمریکا را کاهش داده است.

دولت ترامپ به‌طور غیرمنتظره‌ای در آمریکای لاتین فعال بوده

است که ظاهراً تنها حوزه‌ای از سیاست خارجی است که مارکو

روبیو، وزیر خارجه آمریکا، در آن فعالیت می‌کند. او مدت‌هاست

که هم به دلایل ایدئولوژیکی و هم ابزاری به‌دنبال برکناری مادورو است. دیگر شخصیت‌های جنگ‌طلب در دولت ترامپ مثل استفان میلر هم همین دیدگاه را دارند. ترامپ درابتدا مجوز رویکرد دیگر و همزمانی را صادر کرد؛ ریچارد گرئل، فرستاده‌ای که به‌منظور میانجی‌گری برای توافق ارسال پناهجویان اخراجی و قراردادهای انرژی اعزام شد، زمانی که گزارش‌ها نشان دادند ترامپ به گرئل دستور داده تا به مذاکرات پایان دهد، خیلی‌ها بر این باور بودند که جنگ‌طلبان چیره‌شدند.

عملیات سازمان سیا و برنامه‌ریزی‌های جنگی با چنان هیجانی پخش می‌شوند که می‌توانند نشان دهند آمریکا امیدوار است تغییر رژیم با فرار مادورو رخ دهد؛ امری که روزنامه‌گاردین آن را غیرمحتمل می‌داند یا اینکه همچنان بر این ارزیو دیرینه (و تاکنون بدون شواهد) امید دارد که نیروهای نظامی و امنیتی از مادورو روی برمی‌گردانند. دیگران احساس می‌کنند که این آخرین نمونه از رویکرد بی‌پرده «وگرنه...» ترامپ به سیاست خارجی است که تا بتواند شیره مادورو را بکشد.

ترامپ از خشمگین کردن حامیان ماگا با اقدام نظامی و تصور ببر کاغذی بودن در صورتی که مادورو باز هم دوام آورد، آگاه است. تلاش برای حذف مادورو در دور اول ریاست‌جمهوری ترامپ با حمایت از خوان گویاویو، رهبر اپوزیسیون، شکست مفتضحانه‌ای بود. تصمیم هفته گذشته برای اهدای جایزه نوبل صلح به ماریا کورینا ماچادو که جنبش اپوزیسیون عمدتاً بر این باور است که او در انتخابات سال گذشته برنده شد و سرکوب شدیدی را از سوی رژیم در پی داشت، انرژی نمادینی به انهایی می‌دهد که مقابل مادورو ایستاده‌اند اما احتمالاً به‌نوبه خود نمی‌توانند نقطه عطفی ایجاد کنند. زمانی که ماچادو، جایزه نوبل صلح خود را به ترامپ داد و از او برای برکناری مادورو کمک خواست، آمریکا حملات خود را تشدید کرد. خوانیتا گویرتوس استرادا، مدیر دیده‌بان حقوق بشر در قاره آمریکا می‌گوید که حملات آمریکا به کشتی‌های ونزوئلا نقض قوانین بین‌المللی حقوق بشر است و منجر به اعدام‌های فراقانونی شده است. او می‌گوید: «آمریکا در یک درگیری مسلحانه با ونزوئلا، ترنیتداد و توپاگو یا با گروه‌های متهم به جنایت نیست. تحت استانداردهای حقوق بشری، مقاماتی که در اعمال قانون مشارکت دارند باید میزان آسیب را به حداقل برسانند و جان انسان‌ها را نجات دهند. آنها ممکن است فقط در مواردی که اجتناب‌ناپذیر است، برای محافظت در برابر تهدید قریب‌الوقوع مرگ یا آسیب جدی از نیروی کشنده استفاده کنند.

▼ آیا ترامپ واقعا به ونزوئلا حمله می‌کند؟

ویلیام ام. لئوگرانده، رئیس «دانشکده امور عمومی دانشگاه آمریکایی» و کارشناس سیاست‌های آمریکای لاتین و سیاست خارجی آمریکا در آمریکای لاتین می‌نویسد خنده‌دار است که در همان هفته‌ای که دونالد ترامپ جنگ خود علیه مواد مخدر در کارائیب را با صدور مجوز سیا علیه رژیم نیکولاس مادورو در ونزوئلا اعلام می‌کند، وزارت دادگستری جان بولتون، مشاور امنیت ملی پیشین، معمار استراتژی پنهان برای برکناری مادورو در دور اول ریاست‌جمهوری ترامپ را متهم می‌کند.

تنها موضوع مشترکی که این دو عملیات برای تغییر رژیم دارند، حضور مارکو روبیو است که دوران سناتوریش یکی از مخالفان پریهایوی مادورو بود. حالا به‌عنوان وزیر امور خارجه و مشاور امنیت ملی او معمار سیاست‌های آمریکا در قبال ونزوئلاست که توانسته تلاش ریچارد گرئل برای مذاکره یک توافق دیپلماتیک با مادورو را ناتمام باقی بگذارد. تغییر رژیم برای بار دیگر در دستور کار قرار گرفته؛ با قایق‌های تویارد در کارائیب و سازمان سیا روی زمین. چه مشکلی می‌تواند پیش بیاید؟

تمایل ترامپ برای تبدیل یک جنگ فرضی با مواد مخدر به جنگی واقعی با اعزام ارتش آمریکا به دور اول ریاست‌جمهوری او برمی‌گردد؛ زمانی که کارتل‌های مواد مخدر را تروریست‌های بیگانه خواند و پیشنهاد داد که برای منفجر کردن آزمایشگاه‌های مواد مخدر در مکزیک باید آنها را با موشک هدف قرار داد: «کارتل‌های مواد مخدر دارند جنگی را با آمریکا آغاز می‌کنند و حالا زمان آن رسیده که آمریکا جنگی را علیه کارتل‌ها راه بیندازد.» ظاهراً او واقعا جدی می‌گفت.

اودر دفتر کارش نام‌شش کارتل مکزیک‌ای را به‌عنوان سازمان‌های تروریستی اعلام کرد و به پنتاگون دستور داد تا طرح‌هایی را برای اقدامات نظامی علیه آنها آماده کند. مقامات کاخ سفید درباره حملات نظامی علیه رهبران کارتل و زیرساخت‌های داخل مکزیک صحبت کردند اما به این نتیجه رسیدند که همکاری با دولت مکزیک اثربخشی بیشتری خواهد داشت. با این وجود، انتصاب یک افسر نظامی که‌نه کار نیروهای ویژه به ریاست دفتر امور نیمکره غربی در شورای امنیت ملی این سیگنال را فرستاد که ترامپ همچنان درباره به‌کارگیری از نیروی نظامی برای اعلان جنگ با مواد مخدر جدی است. با این حال روز پنجشنبه آلوین هالزی فرمانده ستاد فرماندهی جنوبی ایالات متحده در شبکه‌های اجتماعی اعلام کرد که او تا پایان اسمال (که کمتر از دو ماه‌ونیم باقی مانده)، بازنشسته خواهد شد. طبق گزارش‌ها، امحیرال آلوین هالزی، به خاطر نگرانی‌ها از کشتار فراقانونی غیرنظامیان در حملات هوایی استعفا داد.

حال باید دید که اگر حمله نظامی به ونزوئلا امکان‌پذیر نباشد و سازمان سیا نتواند کودتایی را ترتیب دهد، ترامپ چه نتیجه‌ای از تشدید درگیری با ونزوئلا خواهد گرفت؟ آیا رئیس‌جمهور آمریکا به نمایش قدرت راضی خواهد شد تا بحران بعدی ونزوئلا را از صدر اخبار کنار بزند؟ آیا راضی می‌شود که مادورو با یکی دیگر از افراد او جایگزین شود تا ترامپ بتواند اعلان پیروزی کند؟ یا اینکه به این نتیجه می‌رسد که تمایل شدید مارکو روبیو برای تغییر رژیم در ونزوئلا همانند تمایل جان بولتون بی‌نتیجه خواهد بود و به ریچارد گرئل اجازه دهد برای رسیدن به توافق به کاراکاس برود؟

سیاستمداران

تهدید دوباره نتانیا‌هو

ایتامار بن گویر، وزیر امنیت داخلی اسرائیل، بنیامین نتانیا‌هو، نخست‌وزیر را تهدید کرد که در صورت عدم برچیدن جنبش حماس که یکی از اهداف تعیین‌شده برای جنگ غزه است و در صورت عدم تصویب پیشنهاد قانون اعدام آسرای فلسطینی، حزب وی (قدرت یهود) دولت را در موعد مشخص منحل خواهد کرد. بن گویر گفت: «در سایه تحولات اخیر، من و فراکسیون قدرت یهود با وضوح در مقابل نخست‌وزیر اعلام کردیم اگر گروه حماس بعد از آزادی تمام آسرا پابر جا بماند قدرت یهود بخشی از دولت نخواهد بود. ما بخشی از شکستی که تا ابد لکه ننگی خواهد بود و به یک بمب ساعتی جهت آمادگی برای کشتار آتی تبدیل شود، نخواهیم بود.» وی گفت: «به هیچ وجه نمی‌توانیم با این سناریو موافقت کنیم که به گروهی که بزرگترین فاجعه را در تاریخ اسرائیل به وجود آورده، فرصتی برای بازگشت بدهیم. در چنین صورتی ما به‌هیچ‌وجه شریک دولت نخواهیم بود.»

ادامه از صفحه اول

این بار تظاهرات کنندگان شامل جمعیت جدیدی بود که اعلام کردند بر سر حمله پناهجویان، اعزام سربازان فدرال به شهرهای آمریکایی، کاهش شدید بودجه، کاهش تدریجی حق‌رای، کاهش الزامات واکسیناسیون، لغومعاهدات با قبایل و لایحه موسوم به «یک لایحه بزرگ وزیا» به خیابان‌ها آمده‌اند. خیلی‌ها هم برای اینکه بگویند دولت نیازمند نشان دادن انسانیت ساده است، جمع شده بودند. در برخی از مناطق مثل واشنگتن دی‌سی، جمعیت بزرگی جمع شدند. در آتلانتا هزاران نفر جمع شدند تا جایی که تعداد آنها سه چهارراه را گرفته بود. تعداد معترضان در سان فرانسیسکو، به‌طول ۵ چهارراه می‌رسید. در شبکا گوبه ۲۲ چهارراه، مقامات نیویورک می‌گویند که در سراسر ۵ بخش این شهر بیش از ۱۰۰هزار نفر اعتراض کردند. در میدان تایمز جمعیت بسیار بزرگی گرد هم آمدند، پلاکاردهایی با شعارهایی مانند «هیچ چیز میهن‌پرستانه‌تر از اعتراض نیست» یا «مقاومت در برابر فاشیسم» حمل می‌کردند و در بخش‌های مختلف ایالت نیویورک دست به تظاهرات زدند. این سومین راهپیمایی گسترده از زمان بازگشت ترامپ به کاخ سفید است و در میان تعطیلی دولت‌فدرال برگزار می‌شود؛ تعطیلی‌ای که نه‌تنها برنامه‌ها و خدمات دولتی را متوقف کرده، بلکه تعادل قدرت را نیز به چالش کشیده است، چرا که یک دولت‌تجاهمی در برابر کنگره و دادگاه‌ها صف‌آرایی کرده امری که به‌گفته‌ی برگزارکنندگان این تظاهرات، نشانه‌ای از حرکت به‌سوی اقتدارگرایی آمریکایی است. ترامپ خود در خانه‌اش در مارالاگو، فلوریدا، به‌سرمی‌برد. او در مصاحبه‌ای با فاکس نیوز که صبح جمعه پخش شد، پیش از عزیمت به مراسم جمع‌آوری کمک مالی برای کمیته‌ی اقدام سیاسی جنبش ماگا گفت: «آنها مرا پادشاه می‌نامند. من پادشاه نیستم.» بر اساس گزارش آسوشیتدپرس، دموکرات‌های برجسته‌ای مانند چاک شومر رهبر سنا، و برنی سندرز سناتور مستقل نیز به این حرکت پیوسته‌اند؛ حرکتی که برگزارکنندگان آن را پاسخی به اقدامات دولت ترامپ از سرکوب آزادی بیان گرفته تا یورش‌های مهاجرتی با سبک نظامی می‌دانند. از الوین، یکی از بنیان‌گذاران گروه ایندیویزیل و از سازمان‌دهندگان اصلی به آسوشیتدپرس گفت: «هیچ تهدیدی برای یک حکومت اقتدارگرا بزرگ‌تر از قدرت مردمی میهن‌دوستانه نیست.» در حالی که جمهوری‌خواهان و کاخ سفید این اعتراضات را جمعی از افراطی‌ها می‌دانند، لوین گفت که تعداد افرادی که برای شرکت در این اعتراض ثبت‌نام کرده‌اند رو به افزایش است. برگزارکنندگان اعلام کردند که برای اکثر آمریکایی‌ها، تجمعی در فاصله‌ی کمتر از یک‌ساعت‌انندگی از محل زندگی آنها برنامه‌ریزی شده است. جمهوری‌خواهان تلاش کرده‌اند شرکت‌کنندگان در تجمعات شنبه را خارج از جریان اصلی سیاست آمریکا نشان دهند و آنها را عامل اصلی تعطیلی طولانی‌مدت دولت که هج‌مدین روز شده بود، معرفی کنند. از کاخ سفید تا کنگره، رهبران حزب جمهوری‌خواه معترضان را «کمونیست» و «مارکسیست» خوانده‌اند. آنها اعلام کرده‌اند رهبران دموکرات از جمله شومر، تحت نفوذ جناح چپ افراطی هستند و حاضرند برای رضایت این گروه، تعطیلی دولت را ادامه دهند. مایک جانسون رئیس مجلس نمایندگان آمریکا که اهل ایالت لوئیزیانا است، به خبرنگاران گفت: «باید دید چه کسانی در این تجمعات شرکت می‌کنند.» جانسون این گروه‌ها را «افراد وابسته به آنتیفا»، «ضدسایه‌داران» و «مارکسیست‌ها در نمایش کامل» معرفی کرد.